

MODERNISERINGSDEPARTEMENTET	
ARKIVKODE	45
07 JULI 2005	
SAKSB.	
SAKSNR	200501325-169

Moderniseringsdepartementet
Postboks 8004 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.

Vår sak

05/00980-012 006622/05
650.0

HES
Oslo, 06.07.2005

ENDRINGER I REGELVERKET FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Landsorganisasjonen (LO) viser til Høringsbrev fra Moderniseringsdepartementet av 6. april 2005 om endringer i regelverket for offentlige anskaffelser.

LO støtter de foreslåtte endringer med de unntak som følger av merknadene i dette høringsbrevet. LOs merknader går hovedsakelig på implementering av motivene i ILO-konvensjon nr. 94, innføring av en antikontraktørklausul, nivået på terskelverdien, skjerpning av kravene til skatteattest, merverdiattest og HMS-erklæring, samt at hensynet til tilstrekkelig opplæring og et inkluderende arbeidsliv ivaretas der det er relevant. LO ser positivt på at man har fått på plass bestemmelser vedrørende miljøsidene ved innkjøp.

ILO-konvensjon nr. 94

LO mener at det offentlige har et særlig ansvar for å sikre at arbeidstakeres rettigheter ivaretas i forbindelse med egne innkjøp. Vi har merket oss at Moderniseringsdepartementet nå krever at alle statlige myndigheter (som regjeringen har instruksjonsmyndighet overfor) skal stille krav til at kontraktene inneholder klausuler som sikrer arbeidstakerne lønns- og arbeidsvilkår som ikke er dårligere enn de som gjelder for samme type arbeid innenfor samme distrikt. Klausulene må også gjennomføres i avtaler for underleverandører og underentreprenører. Kravet gjelder imidlertid kun for kontrakter om tjenester og bygg- og anleggsarbeid som overstiger EØS-terskelverdiene, som er henholdsvis 1 150 000 kroner og 38 550 000 kroner. Selv om dette isolert sett er et positivt tiltak, løser det ikke utfordringene i de resterende markedene.

LO mener at offentlige myndigheter skal se seg tjent med å innføre like spilleregler for større og mindre kontrakter. Det må være et ufravikelig krav at spillereglene er de samme for alle – uansett størrelse. Samme regler må derfor gjelde alle offentlige byggherrer, uavhengig av om dette er stat, fylkeskommune, kommune eller offentlige AS'er.

ILO-konvensjon nr. 94 av 1949, om arbeidsklausuler i offentlige anskaffelser bør være et kontraktskrav som skal gjelde ved alle kontrakter, uavhengig av alle terskelverdier. LO foreslår derfor at denne konvensjonen i sin helhet innarbeides i den nye forskriften, under del I – alminnelige bestemmelser. LO forutsetter videre at departementet påser at øvrige ILO-konvensjoner ivaretas fullt ut.

Antikontraktørklausul

I forslag til ny forskrift er bruk av kontraktsstandarder og spesielle kontraktsvilkår samlet i § 3-8. LO foreslår egen paragraf om en antikontraktørklausul (jf. §3-8 (4)). I tillegg bør paragrafen styrkes, slik at det blir et ufravikelig krav at alle som omfattes av forskriften skal benytte antikontraktørklausulen. LO foreslår derfor ny tekst:

”For bygge- og anleggsarbeid som skal utføres i Norge skal oppdragsgiver sette som betingelse for gjennomføringen av kontrakten at arbeidet skal utføres av entreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt av underentreprenører og deres ansatte eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft. Det skal stilles krav om at bruk av enkeltmannsforetak som ikke er entreprenør eller underentreprenør skal begrunnes”

Det må også innføres en straffebestemmelse / sanksjonsmuligheter overfor virksomheter som bryter bestemmelsene. Dette må videreføres i alle avtaler om underentrepriser i alle ledd, dvs. overfor alle underleverandører. Slike straffebestemmelser inkluderer dagbøter ved bruk av kontraktsstridig arbeidskraft og tap av rett til framtidig å regne anbud for denne byggherren.

Heving av den nasjonale terskelverdien til 500 000 kroner

LO går i mot en heving av terskelverdien til 500 000 kroner. Det er flere forhold som taler mot en slik heving. For bygg- og anlegg gjelder i dag kravet til skatteattest og HMS-erklæring først for oppdrag over 200 000 kroner. En heving av terskelverdien vil medføre at mange flere kontrakter vil unntas fra dette kravet. Samtidig er det slik at svært mange underentrepriser befinner seg i nettopp størrelsesområdet mellom 200 000 – 500 000 kroner. Hensynet til å motvirke korrupsjon taler også mot å heve terskelverdien /anbudsgrensen til 500 000 kroner.

Forskriftens hovedbestemmelse bør innebære en terskelverdi på 200 000. Vi ser imidlertid at det kan være behov for en unntaksbestemmelse for enkelte sektorer, særlig der hvor det krever særskilt mye arbeid å utforme tilbud. For eksempel bruker forskningsinstituttsektoren svært mye ressurser på søknadsskriving og anbudsforberedelser til liten eller ingen nytte.

Dersom en likevel går inn for å heve terskelverdien, mener LO subsidiært at kravet om skatteattest, attest for merverdiavgift og HMS-erklæring bør gjøres gjeldende for alle anskaffelser, samt at ILO-konvensjon 94 må frikobles fra alle terskelverdier og gjøres gjeldende ved alle kontrakter.

Dersom en likevel går inn for å heve terskelverdien, vil også LO støtte NHOs forslag om å opprette "LilleDOFFIN", et verktøy for kunngjøringer under den nasjonale terskelverdien som vil sikre åpenhet og mer velfungerende konkurranse. Kunngjøring vil gi flere muligheten til å konkurrere om oppdrag. Protokollering alene vil ikke kunne utløse en slik effekt.

En "Lille-DOFFIN" vil imidlertid ikke løse problemene knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, så en frikobling fra terskelverdikravene når det gjelder ILO-konvensjonens krav er uansett nødvendig.

Elektroniske løsninger

LO er positive til at departementet vil se nærmere på muligheten for å innføre en elektronisk registerløsning for innhenting av skatteinformasjon.

Ett av de sentrale forslagene er å tilrettelegge for moderne innkjøpsprosesser - elektronisk anskaffelser skal likestilles med ordinære anskaffelser. Når disse to innkjøpsprosesser likestilles vil det være et særskilt behov for kompetanseutvikling av de ansatte på både oppdragsgiver og anbudsgivers side. Vi vil benytte denne anledningen til å påpeke behovet for oppfølging av kompetansereformen slik at kompetansenivået i kommunesektoren heves i takt med behovet som følger av slike endringer.

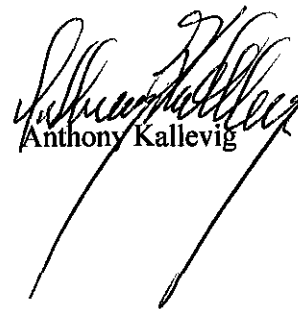
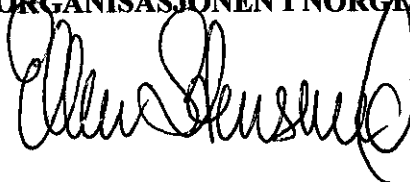
Annet

I § 7-7 skatteattest, heter det at denne ikke skal være eldre enn 6 måneder. I noen næringer, som på en byggeplass, er 6 måneder lang tid. Mange avtaleforhold har en varighet som er kortere enn 6 måneder. Svarte og halvsvarte firma har ofte en levetid på under ett år. Muligheten er tilstede for at nyregistrerte firma innhenter skatteattest, påtar seg oppdrag og utfører jobben svart. LO går derfor inn for at skatteattestene ikke bør være eldre enn 3 måneder. Det kan bidra til å tette noen av smutthullene.

Byggenæringens landsforening har nylig lansert en kvalifikasjonsordning for tjenesteleverandører – StartBANK. Leverandører må gjennom en kvalifiseringsprosess for å kunne bli godkjent som en seriøs leverandør. LO mener at offentlig anskaffer bør etterspørre at leverandører er tilsluttet en kvalifikasjonsordning for underleverandører. StartBANK er et slikt verktøy.

LO opprettholder sitt tidligere forslag om at det åpnes for at det offentlige kan reservere kontrakter for vernede arbeidsplasser som ansetter personer med funksjonshemninger.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Anthony Kallevig

Saksbehandler: Helle Stensbak